

KONTROLLIARUANNE

nr OSV-2-1.4/07/2
21.03.2007

Häädemeeste valla sisekontrollisüsteemi ja
raamatupidamise korraldus ning
majandustehingute seaduslikkus
aastatel 2004 ja 2005

Tallinn
2007

Kokkuvõte

Auditi eesmärgiks oli hinnata Häädemeeste valla vahendite sihi- ja õiguspärase kasutamise tagamiseks rakendatud sisekontrollisüsteemi toimimist, valla raamatupidamise korralduse vastavust raamatupidamisarvestust reguleerivatele õigusaktidele ja juhenditele ning valla majandustegevuse kooskõla seda reguleerivate õigusaktidega. Auditi käigus ei ole antud hinnangut 2004. ja 2005. aasta raamatupidamise aastaaruandele, vaid on välja toodud olulisemad tähelepanekud auditeeritud valdkondades raamatupidamise korralduse ja sisekontrollisüsteemi toimimise ning tehingute õiguspärasuse kohta.

Riigikontrolli hinnangul esineb Häädemeeste valla raamatupidamise korralduses puudusi, mis on viinud oluliste vigadeni finantsaruannetes. Majandustehingute sooritamisel tekkinud vastuolud seaduste ja kohalike õigusaktidega on valla nõrga sisekontrollisüsteemi tagajärg.

Olulisemad tähelepanekud

- Häädemeeste vallas on nii 2004. kui ka 2005. aastal tehtud tehinguid, mis ei ole kooskõlas vallaelarvega.
- Häädemeeste vallavolikogu revisjonikomisjoni tegevus hõlmab revisjonikomisjoni seadusjärgsetest kontrollivõimalustest vaid väikest osa, mis on oluliseks takistuseks sisekontrollisüsteemi tõhusal toimimisel.
- Häädemeeste Vallavalitsuse tegevuses esineb vastuolusid Häädemeeste vallavara valdamise, kasutamise ja käsutamise korruga. Nimetatud kord vajab ka vallaametnike sõnul ajakohastamist.
- Häädemeeste vallal on finantsarvestuses arvele võtmata mitmeid varasid, sh vallale kuuluvad teed. Valla varade korraliste inventuuride tegemisel esineb nii sisulisi kui ka vormilisi puudusi, mille tagajärjeks on ebaõiged andmed valla finantsarvestuses.

Olulisemad ettepanekud

Häädemeeste Vallavolikogule

- Tõhustada kontrolli eelarve jooksva täitmise üle.
- Suurendada revisjonikomisjoni tegevuse osatähtsust valla sisekontrollisüsteemi osana, määrates revisjonikomisjonile tööplaanima või üksikute korraldustena ülesanded, mis vastavad kohaliku omavalitsuse korralduse seadusega revisjonikomisjonile antud kontrollipädevusele.

Häädemeeste Vallavalitsusele

- Korraldada põhjalik varade inventuur eesmärgiga selgitada välja vallale kuuluvad varad; vallale kuuluvad, kuid valla kasutuses mitteolevad varad ning hinnata varade amortisatsiooniarvestuse õigsust.

Häädemeeste Vallavolikogu esimees Harri Loothing ning Häädemeeste vallavanem Urmas Aava väljendasid Riigikontrolli aruandele esitatud kirjalikus arvamuses seisukohta, et aruandes toodud olulisemad ettepanekud on 2007. aastal aluseks Häädemeeste Vallavalitsuse töö korraldamisel. 2007. a esimesel poolaastal on kavas üle vaadata ja täiendada vallavara valdamise, kasutamise ja käsutamise korda ning vallavalitsuse raamatupidamise sise-eeskirja. Selle tulemusena täpsustatakse majandustehingute sooritamise ja kajastamise, samuti varade inventeerimise reegleid. Eelnimetatud kahes korras sätestatavad reeglid peaksid muutma tõhusamaks ka valla sisekontrollisüsteemi.

Samuti on oma kirjalikus arvamuses volikogu esimees ja vallavanem seisukohal, et Riigikontrolli aruandes esitatud tähelepanekute sisuline kaal ei ole selline, mis võimaldaks järeldada, et valla bilanss ei kajasta olulises osas õigesti vallale kuuluvat vara, kohustusi ja tulemit. Riigikontroll peab siinkohal vajalikuks selgitada, et sellise sisuga järeldust ei ole aruandes tehtud, nagu ei ole antud hinnangut ka Hädameeste valla raamatupidamise aastaaruannetele. Aruandes on esitatud tähelepanekutena bilansis kajastuvale finantsseisule ja tegevuse tulemile mõju avaldavad asjaolud ning viimastele tuginevad hinnangud, mis puudutavad üksnes auditeeritud tehinguklasse. Tehtud tähelepanekute olulisuse hindamisel on kaalutud nii tuvastatud puuduste rahalist väärtust kui ka nende olemust.

Sisukord

SISSEJUHATUS	5
Ülevaade Häädemeeste vallast	5
Auditi iseloomustus	6
1. SISEKONTROLLISÜSTEEM	8
1.1. Eelarvestamine ja eelarve täitmise jälgimine	8
1.2. Revisjonikomisjoni tegevus	8
1.3. Vallavara kasutus.....	9
1.3.1. Reeglid vallavara kasutamiseks.....	9
1.3.2. Kontroll vallavara kasutuse üle	9
1.4. Teabe avalikustamine	10
1.5. Inventuuride korraldamine.....	10
2. FINANTSARVESTUS JA MAJANDUSTEHINGUTE ÕIGUSPÄRASUS	12
2.1. Materiaalne põhivara ja bioloogilised varad	12
2.2. Laenukohustused	14
2.3. Saadud sihtfinantseerimine	15
2.4. Tegevuskulud.....	16
HÄÄDEMEESTE VALLAVOLIKOGU JA HÄÄDEMEESTE VALLAVALITSUSE VASTUS.....	17

Sissejuhatus

Lisaks kontrolliaruandele esitatakse Häädemeeste Vallavalitsusele märgukiri auditi käigus tehtud tähelepanekute kohta, mis kontrolliaruandes ei kajastu, kuna tehtud tähelepanekute mõju ei ole kontrollitud tehinguklasside õigsuse ja tehingute õiguspärasuse seisukohast oluline. Kontrolliaruandes on välja toodud olulisemad puudused, mis on kordunud või mis võivad viia oluliste vigade tekkimiseni finantsarvestuses või tehingute õiguspärasuses.

Auditi eesmärgiks oli hinnata Häädemeeste valla vahendite sihi- ja õiguspärase kasutamise tagamiseks rakendatud sisekontrollisüsteemi toimimist, valla majandustegevuse kooskõla seda reguleerivate õigusaktidega ning valla raamatupidamise korralduse vastavust raamatupidamisarvestust reguleerivatele õigusaktidele ja juhenditele 2004. ja 2005. aastal.

Auditirühma kuulusid auditijuht Tambet Drell, vanemaudiitor Reet Rutus, audiitor Igor Aljošin ja nooremaudiitor Marko Seier.

Ülevaade Häädemeeste vallast

Pärnumaal Läti piiri ääres paiknev Häädemeeste vald on Eestis oma 390 km² ja 3133 elanikuga keskmise suurusega kohaliku omavalitsuse üksus. Elanike arvult on Häädemeeste vald Pärnu maakonnas Pärnu linna, Audru valla, Sindi linna ja Halinga valla järel suuruselt viies omavalitsus. Häädemeeste valla keskuseks on Häädemeeste alevik (868 elanikku) ning suuremateks küladeks Kabli (391 elanikku) ja Treimani (276 elanikku).

Kohaliku omavalitsusüksuse organitena tegutsevad Häädemeeste vallas 15-liikmeline vallavolikogu ning 5-liikmeline vallavalitsus. Vallavolikogu esimees on Harri Looring ning vallavanem Urmas Aava. Häädemeeste Vallavolikogus tegutsevad alaliste komisjonidena revisjonikomisjon, eelarve- ja majanduskomisjon, haridus- ja kultuurikomisjon, sotsiaalkomisjon ning arengu- ja planeerimis-komisjon.

Häädemeeste Vallavalitsusel on 14 hallatavat asutust: Häädemeeste Lasteaed "Naerukajakas", Kabli Lasteaed-Algkool, Häädemeeste Muusikakool, Metsapöle Põhikool, Häädemeeste Keskkool, Häädemeeste Raamatukogu, Massiaru Raamatukogu, Treimani Rahvamaja, Kabli Raamatukogu, Treimani Raamatukogu, Häädemeeste Sotsiaalkeskus, Häädemeeste Spordikeskus, Häädemeeste Huvikeskus ja Massiaru Algkool. Lisaks hallatavatele asutustele omab Häädemeeste Vallavalitsus 100% osalust kommunaalmajandusega tegelevas ASis Häädemeeste VK ning on asutajaliige SAs Luitemaa, mis tegeleb Luitemaa Looduskaitseala arendamisega.

Häädemeeste valla tulubaasist moodustasid 2004.–2005. a 50–60% erinevad toetused, 35–40% maksutulud ning ca 5% tulud kaupade ja teenuste müügist. See on üsna sarnane Eesti keskmise vallalinna tulubaasiga. Ka maksutulud ühe elaniku kohta (2005. a ca 3900 krooni) asetavad Häädemeeste valla ühele tasemele keskmiste kohaliku omavalitsuse üksustega Eestis.

Häädemeeste valla olulisematest finantsandmetest annab ülevaate tabel 1.

Häädemeeste valla 2004. ja 2005. a majandusaasta aruannet on auditeerinud OÜ Kivistik Consult vannutatud audiitor Lembar Kivistik, kes on nii 2004. kui 2005. a kohta andnud märkusteta järeldusotsuse.

Tabel 1. Olulisi finantsandmeid (kr)

Eelarve täitmine	2005	Osakaal, %	2004	Osakaal, %
Tulud	37 034 531		26 279 170	
Kulud	41 731 998		24 631 849	
Üle-/puudujääk	-4 697 467		1 647 321	
Finantseerimistehingud	4 697 467		-1 647 321	
Bilanss				
Varad, sh	36 969 563		28 564 014	
käibevara	2 424 616	7	1 422 815	5
põhivara	34 544 947	93	27 141 199	95
Kohustused ja netovara, sh	36 969 563		28 564 014	
lühiajalised kohustused	9 831 100	27	6 121 858	21
pikaajalised kohustused	8 640 108	23	6 165 061	22
netovara	18 498 354	50	16 277 095	57

Allikas: Rahandusministeeriumi saldoandmike infosüsteem ja Rahandusministeeriumi kohalike omavalitsuste eelarve kassapõhise täitmise aruannete infosüsteem (01.12.2006. a seisuga)

Auditi iseloomustus

Auditi põhiküsimused ja vastavad toimingud olid järgmised:

- Kas vallas on kehtestatud ning rakendatud piisavalt meetmeid, et tagada majandustehingute sooritamine kooskõlas õigusaktidega ning nende nõuetekohane kajastamine finantsarvestuses? Hinnangu andmiseks selgitasid audiitorid küsitluste ning valla sisemist töökorraldust reguleerivate kordadega tutvudes, kas vallas on kehtestatud ja toimib sisekontrollisüsteem.
- Kas finantsarvestus tagab Riigikontrolli poolt oluliseks hinnatud tehinguklassides õiged andmed valla finantsaruannetes? Hinnangu andmiseks kontrollisid audiitorid raamatupidamisregistrites kajastatud andmeid finantsseisu ja tulemi ning auditeeritud perioodil teostatud tehingute kohta ning hindasid andmete vastavust raamatupidamise seaduses, riigi raamatupidamise üldeeskirjas ja Raamatupidamise Toimkonna juhendites esitatud nõuetele.
- Kas nendes tehinguklassides, mida Riigikontroll pidas oluliseks, sooritatud majandustehingud on õiguspärased? Hinnangu andmiseks kontrollisid audiitorid auditeeritud perioodil valitud tehinguklassides aset leidnud tehinguid ning hindasid nende kooskõla kohaliku omavalitsuse korralduse seadusega, valla- ja linnaeelarve seadusega, riigihangete seadusega, korruptsioonivastase seadusega, Häädemeeste valla põhimäärusega, Häädemeeste valla 2004. a ja 2005. a eelarvega ning “Häädemeeste vallavara valdamise, kasutamise ja käsutamise korraga”.

Auditi sooritamiseks valis Riigikontroll järgmised tehinguklassid:

- materiaalne põhivara ja bioloogilised varad,
- laenukohustused,
- saadud sihtfinantseerimine ja
- tegevuskulud.

Loetletud tehinguklassidest esimest kolme vaadeldi nii raamatupidamise kui ka majandustehingute õiguspärasuse seisukohast ning viimast üksnes majandustehingute õiguspärasuse seisukohalt.

Riigikontroll sooritas auditi kooskõlas INTOSAI¹ standarditega. Need standardid nõuavad, et audit kavandatakse ja sooritatakse viisil, mis võimaldab piisava kindlustundega otsustada, et finantsaruanded ei sisalda olulisi vigu ega ebatäpsusi.

¹ *International Organisation of Supreme Audit Institution* – Kõrgeimate Kontrolliasutuste Rahvusvaheline Organisatsioon, mis tegutseb ÜRO egiidi all.

1. Sisekontrollisüsteem

Sisekontrollisüsteemile hinnangu andmiseks auditeeris Riigikontroll Häädemeeste vallaeelarve menetlemist ja vastuvõetud eelarve läbipaistvust, vallavalitsuse ja -volikogu rakendatud kontrollimeetmeid valla vahendite kasutuse üle (sh revisjonikomisjoni tegevust), valla dokumendihalduse korraldust, teabe avalikustamist, sisemises töökorralduses otsustuspädevuse, protseduurireeglite, varade arvestuse ja selle valdajate vastutuse reguleeritust ning kehtestatud reeglite järgimist ja varakogumi säilimises veendumiseks inventuuride korraldamist.

Riigikontroll tuvastas auditi tulemusel Häädemeeste valla sisemises töökorralduses mitmeid puudusi, mis on viinud vastuoludeni seaduste ja kohalike õigusaktidega. Tuvastatud puudused ei võimalda pidada valla sisekontrollisüsteemi toimivaks. Riskide maandamiseks, vigade vältimiseks ja valla tegevuse läbipaistvuse suurendamiseks vajab sisekontrollisüsteem täiustamist.

1.1. Eelarvestamine ja eelarve täitmise jälgimine

Valla- ja linnaeelarve seaduse kohaselt² tuleb koostada valla- või linnavolikogule menetlemiseks edastatava eelarve eelnõu juurde seletuskiri eelmise, jooksva ning eelseisva eelarveaasta võrreldavate andmetega eelarve tulude ja kulude kohta.

Auditeerimisel selgus, et Häädemeeste vallas ei ole seda nõuet järgitud ning 2004. ja 2005. a eelarve eelnõude juurde ei ole koostatud valla- ja linnaeelarve seaduse kohast seletuskirja. Kuna eelarve eelnõu seletuskirja eesmärk on eelkõige avada kavandatud tulude ja kulude sisu volikogu liikmetele ning toimida abivahendina otsuste langetamisel, on Riigikontrolli hinnangul seletuskirjade koostamata jätmisega vähendatud volikogu liikmete võimalusi saada valitsuse kavatsustest terviklik ülevaade.

Valla- ja linnaeelarve seaduse kohaselt³ võib eelarves määratud kulude suurust muuta üksnes eelarve muutmise ja vallavalitsusel ja selle asutustel on õigus võtta rahalisi kulutusi nõudvaid kohustusi üksnes eelarves selleks neile ette nähtud kulude piires.

Riigikontroll tuvastas auditeerimisel, et Häädemeeste vallas on nõrk eelarvedistsipliin, mille tõenduseks on vallaeelarves kinnitatud kulude ületamine nii 2004. kui ka 2005. aastal. Häädemeeste valla 2004. a eelarve täitmise aruandest selgub, et kuigi eelarveaastal tehtud kulud jäävad kogusummas eelarve piiresse, on eelarvet üksikute kulukirjete osas ületatud 24 juhul. 2005. a aga ületavad juba ka eelarveaasta kogukulud kinnitatud eelarvet 750 768 krooni võrra ning üksikute kulukirjete osas 28 juhul. Keskmise summa, millega kinnitatud eelarvet üksikute kulukirjete osas ületati, oli 2004. a ca 60 000 ja 2005. a ca 440 000 krooni.

Riigikontroll peab vajalikuks rõhutada, et jättes eelarvega kindlaks määramata vallale laekunud tulude kasutusotstarbe ja reageerimata valitsusepoolsetele omavolilistele eelarvesisestele ümberkorraldustele, loobub volikogu võimalusest suunata valla või linna raha kasutust ning seeläbi valla või linna arengut.

1.2. Revisjonikomisjoni tegevus

Valla- ja linnavolikogu revisjonikomisjoni kontrollipädevuse ulatus on sätestatud kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse §-s 48.

Auditeerimisel selgus, et Häädemeeste Vallavolikogu revisjonikomisjon on auditeeritud perioodil andnud hinnangu Häädemeeste valla majandusaasta aruandele, kontrollinud eelarve täitmist,

² Valla- ja linnaeelarve seadus, § 11 lg 2

³ Valla- ja linnaeelarve seadus, § 16

vallavalitsuse kütusekulusid ning valla allasutuste sidekulusid. Võrreldes loetletud tegevusi kohaliku omavalitsuse korralduse seadusega revisjonikomisjonile antud kontrollivõimalustega, tuleb tõdeda, et auditeeritud perioodil on nendest kasutatud vaid väga väikest osa. Riigikontroll ei tuvastanud, et revisjonikomisjon oleks kontrollinud volikogu määruste ja otsuste järgimist, valla ametiasutuste raamatupidamise õigsust, valla tulude tähtaegset sissenõudmist ja arvelevõtmist, valla sõlmitud lepingute täitmist ning vallavalitsuse ja selle allasutuste tegevuse seaduslikkust ja otstarbekust. Samuti puudus Häädemeeste Vallavolikogu revisjonikomisjonil auditeeritud perioodil tööplan, millele oma tegevuses toetuda, ning see viitab revisjonikomisjoni tegevuse vähesele planeeritusele.

Eeltoodust tulenevalt on Riigikontroll seisukohal, et Häädemeeste Vallavolikogu on jätnud kasutamata olulise seadusest tuleneva võimaluse kontrollida vallavalitsuse tegevust ning muuta sellega valla sisekontrollisüsteem tõhusamaks. Revisjonikomisjoni aktiivsem tegevus annaks suurema kindlustunde, et valla vahendeid on kasutatud õiguspäraselt ning võimalikult suurt avalikku kasu taotleval eesmärgil.

1.3. Vallavara kasutus

1.3.1. Reeglid vallavara kasutamiseks

Häädemeeste vallavara valdamise, kasutamise ja käsutamise korraga on kindlaks määratud vallavolikogu, -valitsuse ja valla allasutuste õigused teha vallavaraga majandustehinguid, samuti nõuded varadega seotud olulisemate majandustehingute sooritamise kohta. Lisanõuded majandustehingute dokumendikäibe kohta ning dokumentide kontrollireeglid on alates 2006. a kirjas ka Häädemeeste Vallavalitsuse raamatupidamise sise-eeskirjas, millega kehtestatud põhimõtteid rakendati tegelikult juba ka auditeeritud perioodi majandustehingutes.

Riigikontroll tuvastas, et Häädemeeste vallas ei ole auditeeritud perioodil majandustehingute sooritamisel järgitud mitmel juhul Häädemeeste vallavara valdamise, kasutamise ja käsutamise korras sätestatud otsustuspädevuse piiranguid. Nii on näiteks 2004. ja 2005. a soetatud üksnes vallavanema otsustusel Häädemeeste valla haridusasutustele erinevaid õppevahendeid üksikute majandustehingutega, kus soetatava vara hind ületab 10 000 krooni piiri ning mis eeldaksid Häädemeeste Vallavalitsuse otsust. Et eelnimetatud vallavara korras kehtestatud reegleid alati ei järgita, kinnitab ka 2005. a toimunud põhivara mahakandmine, kui vallavalitsuse 30. augusti korraldusega on otsustatud maha kanda tormis kasutuskõlbmatuks muutunud sõiduaudod Citroen Berlingo ning Opel Vectra. Auditeerimisel selgus aga, et nimetatud sõidukid on raamatupidamisarvestusest kantud maha juba sama aasta märtsikuus.

Häädemeeste vallavanema sõnul on Häädemeeste vallavara valdamise, kasutamise ja käsutamise korda eiratud põhjusel, et antud korraga kehtestatud nõuded, mis kehtivad enamikus muutmata kujul alates 1990. aastate keskpaigast, ei vasta valla praegustele vajadustele ning vajavad ajakohastamist.

1.3.2. Kontroll vallavara kasutuse üle

Vallavara valdavate vallametnike vastutus vara säilimise eest on kirjas nende ametijuhendites. Sõiduaudode kasutamist ametisõitudeks reguleerib vallavalitsuse sisekorraeeskiri ja audode isiklikuks otstarbeks kasutust püütakse vältida. Materiaalse vastutuse leping on sõlmitud valla vanemraamatupidajaga, kelle tööülesanded hõlmavad sularahakassaga seotud toiminguid.

Kuigi üldistavalt saab öelda, et Häädemeeste vald on püüdnud kehtestada reegleid varade sihipärase kasutuse tagamiseks, on siiski mõningaid valdkondi, mille kohta reeglid puuduvad.

Auditeerimisel selgus, et Häädemeeste vallas teostatakse valla arvelduskontodelt makseid üksnes valla vanemraamatupidaja osavõtul. Riigi raamatupidamise üldeeskirjas⁴ on sätestatud avaliku sektori üksustele soovitus teha raha ülekandeid vähemalt kahe isiku osavõtul, lahutades ülekande sisestamise ja selle aktsepteerimise. Selline tööjaotus toimib sisekontrollisüsteemi ühe osana ning vähendab nii inimliku eksimuse kui ka raha väärkasutuse riski.

Häädemeeste vallal puuduvad selgelt formuleeritud reeglid ning efektiivne kontroll vallavanema käsutuses oleva krediitkaardi kasutuse üle. Auditeerimisel ilmnas, et krediitkaardi kasutaja esitab kaardiga makstud ostude kohta kuluaruandeid ebareeglipäraselt ning kohati pika ajalise nihkega. Riigikontrolli hinnangul tuleks valla rahakasutuse parema kontrollitavuse ning sihipärasuse huvides vallas täpselt kindlaks määrata krediitkaardi kasutamise, arvestuse pidamise ning kontrolli kord. Seda järeldust toetab ka asjaolu, et krediitkaardi kasutus riigi- ja kohaliku omavalitsuste asutustes on avalikkuse jaoks tundlik teema ning ebaselgus selle kasutusel võib mõjutada vallaametnike usaldusväärust.

1.4. Teabe avalikustamine

Kohaliku omavalitsuse üksuse tegevust puudutava teabe avalikustamine on põhilises osas reguleeritud valla või linna põhimäärusega ning avaliku teabe seadusega. Viimase kohaselt kuuluvad kohaliku omavalitsuse üksuse veebilehel avalikustamisele muu hulgas kohaliku omavalitsuse asutuste ja nende struktuuriüksuste põhimäärused, ametnike ametijuhendid jms, aga ka kohaliku omavalitsuse asutuse dokumendiregister, milles registreeritakse saabunud ja väljastatud dokumendid, koostatud ja allkirjastatud õigusaktid ning sõlmitud lepingud.

Häädemeeste Vallavalitsuse koostatud ja vallavalitsusse saabunud dokumendid registreeritakse dokumendiregistris, millele on üldiselt tagatud ligipääs ka Häädemeeste valla veebilehe kaudu. Samas tuvastas Riigikontroll, et Häädemeeste valla veebilehel avalikustatud dokumendiregister ei sisalda kogu avalikustamisele kuuluvat teavet. Nimelt ei ole selles avaliku teabe seaduse kohaselt⁵ avalikustatud informatsiooni valla sõlmitud lepingute kohta, samuti kogu teavet valla õigusaktidest⁶. Lisaks eeltoodule ei ole Häädemeeste valla veebilehel avalikustatud valla ja vallavalitsuse struktuuriüksuste põhimäärusi⁷, mistõttu on kitsendatud huvitatud isiku võimalusi pääseda ligi talle seadusega ette nähtud teabele.

Valla sõlmitud lepingute kohta peetakse arvestust küll lepinguteregistris, kuid auditeerimisel ilmnas, et see ei hõlma kõiki valla sõlmitud lepinguid. Registreerimata on 2005. a Hansapangaga sõlmitud laenulepinguid, millega Häädemeeste vald võttis auditeeritud perioodil endale ca 8 miljoni krooni ulatuses kohustusi. Osa lepingute registreerimata jätmine ei võimalda saavutada selle registri eesmärki tagada terviklik ülevaade valla lepingulistest suhetest ning see viitab tõrgetele valla dokumendihalduses.

1.5. Inventuuride korraldamine

Raamatupidamise seadusega kehtestatud hea raamatupidamistava kohaselt tuleb raamatupidamiskohustuslase varade ja kohustuste saldosi inventeerida enne iga üksiku raamatupidamise aastaaruande koostamist.⁸

Riigikontroll tuvastas auditeerimisel, et Häädemeeste valla varade korralisel inventeerimisel esineb nii sisulisi kui ka vormilisi puudusi. Auditeeritud perioodil on tehtud materiaalse põhivara inventuur

⁴ Riigi raamatupidamise üldeeskiri, § 15 lg 6

⁵ Avaliku teabe seadus, § 28 lg 1 p 31, § 29 lg 1

⁶ Avaliku teabe seadus, § 12 lg 1 p 2

⁷ Avaliku teabe seadus, § 28 lg 1 p 3

⁸ Raamatupidamise seadus, § 15 lg 3

üksnes 2004. a. 2005. a on inventeeritud vaid väheväärtuslikku vara, kuigi Häädemeeste Vallavalitsuse vastav korraldus⁹ kohustas inventeerimiskomisjoni inventeerima ka põhivara. Lisaks vastuolule Häädemeeste Vallavalitsuse korraldusega ei ole Riigikontrolli hinnangul selline käitumine õigustatud ka seepärast, et materiaalne põhivara moodustab bilansilises väärtuses enamiku Häädemeeste valla varadest ning võimalikud muutused selle varakogumi väärtuses avaldavad olulist mõju ka Häädemeeste valla finantsseisule. Samuti tuvastati auditeerimisel, et korraldatud inventuurides ei ole korrektselt täidetud varade lugemislehti ning vähemalt üks lugemisleht kannab hilisemat väljatrüki kuupäeva, kui on selle allkirjastamise kuupäev¹⁰, ning see viitab sellele, et inventuur on vormistatud tagantjärele.

Inventuuride sisulise puudusena väärrib äramärkimist, et inventeerimise tulemusena ei ole antud hinnangut inventeeritud varade järelejäänud kasulikule elueale, nagu on nõutud riigi raamatupidamise üldeeskirja § 42 lg 6. Varade järelejäänud eluea hindamise alusel peaks selguma amortisatsiooni-arvestuse korrigeerimise vajadus ning selle hindamise tulemusena ei tohiks esineda olukorda, kus vald kasutab vara, mis on finantsarvestuses täielikult amortiseeritud (vt p 2.1).

Ettepanekud

Häädemeeste Vallavolikogule

- Tõhustada kontrolli eelarve jooksva täitmise üle, nõudes vallavalitsuselt selleks regulaarselt infot eesmärgiga ennetada ja vältida vallaelarves kindlaks määratud kulude ületamist.
- Kasutada senisest enam revisjonikomisjonile kohaliku omavalitsuse korralduse seadusega antud võimalusi kontrollida vallavalitsuse ja tema allasutuste tegevust, määrates selleks revisjonikomisjonile tööplaani või üksikute korraldustena ülesanded, mis vastavad kohaliku omavalitsuse korralduse seadusega komisjonile antud kontrollipädevusele.
- Vaadata üle vallavara valdamise, kasutamise ja käsutamise korraga kehtestatud nõuded otsustuspädevuse piirangutele ning protseduurireeglitele, hinnates valla praegustest vajadustest lähtudes kehtestatud nõuete asjakohasust ja piisavust. Vajaduse korral ajakohastada kehtestatud nõudeid.

Häädemeeste Vallavalitsusele

- Koostada edaspidi vallaelarve eelnõude juurde valla- ja linnaelarve seaduse nõuetele vastavad eelarve eelnõu seletuskirjad.
- Rakendada arvelduskontodelt raha ülekannete teostamisel edaspidi funktsioonide lahususe põhimõtet, nii et ülekannet ettevalmistav ja aktsepteeriv isik oleksid erinevad.
- Kehtestada reeglid valla krediitkaardi kasutusele ja selle kasutuse kohta esitatavale aruandlusele ning jälgida edaspidi kehtestatud reeglitest kinnipidamist.
- Avalikustada valla veebilehel avaliku teabe seaduse kohaselt kogu avalikustamisele kuuluv informatsioon, sh tagada seadusest ja valla põhimäärusest tulenevas ulatuses ligipääs valla õigusaktidele ning sõlmitud lepinguid puudutavatele andmetele.
- Tagada lepingute registris kõigi valla sõlmitud lepingute registreerimine.
- Parandada inventuuride kvaliteeti ja muuta nende ulatust, järgides nende käigus tehtavate toimingute sisule ja vormistamisele Häädemeeste Vallavalitsuse raamatupidamise sise-eeskirjas ning riigi raamatupidamise üldeeskirjas esitatud nõudeid.

⁹ Häädemeeste Vallavalitsuse 20.12.2005. a korraldus nr 433

¹⁰ Inventuur Häädemeeste Keskkoolis 31.12.2004. a seisuga

2. Finantsarvestus ja majandustehingute õiguspärasus

Kokkuvõtva hinnanguna Häädemeeste valla finantsarvestusele jõudis Riigikontroll järeldusele, et valla finantsarvestuses esines auditeeritud perioodil olulisi puudusi, mis sisaldasid ebaõiget infot andes ka Häädemeeste valla finantsaruannetes. Kuna finantsarvestuses on arvele võtmata mitmed vallale kuuluvad varad, ei kajasta Häädemeeste valla bilanss valla tegelikku finantsseisu. Majandustehingute sooritamisel esines vastuolusid kohaliku omavalitsuse korralduse seadusega, valla- ja linnaeelarve seadusega ning riigihangete seadusega. Kui hinnata puuduste laadi, siis on tegu pigem vajakajäämistega töökorralduses kui vallaametnike erialastes teadmistes ja oskustes. See lubab positiivselt eeldada, et tuvastatud puuduste kõrvaldamine ja vältimine tulevikus ei peaks olema raskelt saavutatav.

2.1. Materiaalne põhivara ja bioloogilised varad

Auditeeritud perioodil oli Häädemeeste vallal materiaalsel põhivara bilansilises väärtuses 2004. a ca 31 miljonit krooni (põhivarakogumi kulum ca 4 miljonit krooni) ning 2005. a ca 39 miljonit krooni (põhivarakogumi kulum ca 5 miljonit krooni). Materiaalsest põhivarast moodustavad valdava osa hooned. Bioloogiliste varadena kajastusid Häädemeeste valla 2005. a bilansis lambad soetusmaksumuses 75 000 krooni.

Häädemeeste vald ei ole kasutanud riigi raamatupidamise üldeeskirjas¹¹ ning Raamatupidamise Toimkonna juhendis¹² sätestatud võimalust hinnata ümber (tähtaeg kuni 31.12.2005. a) õiglasesse väärtusesse põhivara objektid, mis on soetatud enne 31.12.1995. a või mille soetusmaksumuse kohta puuduvad usaldusväärsed andmed.

Riigikontroll tuvastas Häädemeeste valla materiaalse põhivara arvestuses järgmised olulised puudused, mis avaldavad mõju Häädemeeste valla finantsseisule ning on takistuseks sellest õige ja õiglase ülevaate saamisel. Rahaliselt mõõdetavad vead ületavad kogumina auditeerimisel sellele tehinguklassile seatud olulise vea piiri.¹³

- Häädemeeste valla finantsarvestuses ei kajastu mitmed vallale kuuluvad ning valla poolt kasutatavad varaobjektid. Nii on Häädemeeste vallas tervikuna arvele võtmata vallale kuuluvad teed, mida valla arengukava kohaselt on 94,5 kilomeetrit. Kõrvutades Häädemeeste põhivara-registri andmeid ehitisregistri ja kinnistusregistri andmetega, selgus, et kinnistusregister sisaldab 6 kinnistut ning ehitisregister 23 ehitist ja 34 rajatist, mida valla raamatupidamine ei kajasta, kuid mida vald vallavanema sõnul kasutab. Kuna puuduvad usaldusväärsed andmed nende varade soetusmaksumuse kohta, ei ole võimalik välja tuua nende kajastamata jätmisest tuleneva vea mõju finantsseisule. Samas aga tuleb nentida, et kui valla juhtidel puudub ülevaade vallale kuuluvatest varadest, eksisteerib riskina võimalus, et valda puudutavate otsuste langetamisel ei ole neile tagatud kogu olulise informatsiooni olemasolu.
- Tulenevalt asjaolust, et Häädemeeste vallal on finantsarvestuses kajastamata vallale kuuluvad teed, ei kajastu seal ka teede parendused. Nii on näiteks 2005. a OÜ Valev Udras teostanud 167 185 krooni väärtuses tee-ehitust, mis vallavanema sõnul kujutas endast põhimõtteliselt uute teede rajamist tormis kannatada saanud teede asemele.
- Häädemeeste vald on 2004. a võõrandanud korteri Häädemeeste alevikus bilansilises maksumuses 150 000 krooni.¹⁴ Korteriomandi notariaalne müügileping ning asjaõigusleping on sõlmitud 06.01.2005, milles on muu hulgas sätestatud, et korteriomandi valdus on ostjale üle antud juba

¹¹ Riigi raamatupidamise üldeeskiri, § 45

¹² Raamatupidamise Toimkonna juhend nr 5, p 33

¹³ 1% materiaalse põhivara auditeeritud perioodi keskmisest bilansisaldost

¹⁴ Häädemeeste Vallavolikogu 22.09.2004. a otsus nr 64

enne lepingu sõlmimist. Kanne omaniku muutuse kohta kinnistusregistris on tehtud 19.01.2005. a. Häädemeeste valla finantsarvestuses kajastub nimetatud korter 31.12.2005. a seisuga aga endiselt kui Häädemeeste vallale kuuluv vara.

- Häädemeeste vallal oli nii 2004. kui 2005. a bilansikuupäevaga avalikku sektorisse mittekuuluvatele isikutele välja renditud elu- ja äriruume bilansilises väärtuses 141 655 krooni. Vara, mida hoitakse renditulu teenimise või väärtuse kasvu eesmärgil, tuleb riigi raamatupidamise üldeeskirja¹⁵ ning Raamatupidamise Toimkonna juhendi¹⁶ kohaselt käsitleda kui kinnisvara-investeeringut. Häädemeeste vald kajastab väljarenditud vara kui valla kasutuses olevat materiaalsel põhivara.
- Häädemeeste vald on lisanud 2004. a Häädemeeste Keskkooli söökla renoveerimisel ASi Pärnu EKE Projekt ja OÜ Baum poolt teostatud tööd põhivara soetusmaksumusele koos käibemaksuga summas 105 732 krooni. Maksude arvestamine põhivara soetusmaksumusse on vastuolus riigi raamatupidamise üldeeskirjaga.¹⁷
- Häädemeeste valla põhivaraarvestus hõlmab 86 varaobjekti, mille jääkväärtus 2005. a bilansikuupäevaga oli 0 krooni, kuid mida vald pearaamatupidaja selgituste kohaselt endiselt kasutab. Järelikult ei vasta Häädemeeste valla amortisatsiooniarvestus põhivaraobjekti kasulikule elueale ning ei ole seega kooskõlas Raamatupidamise Toimkonna juhendites¹⁸ ning riigi raamatupidamise üldeeskirjas¹⁹ esitatud põhimõtetega. Riigi raamatupidamise üldeeskirja²⁰ kohaselt tuleb varade amortisatsioonimäärade õigsust hinnata vähemalt korraliste aastainventuuride ajal.
- Häädemeeste vallas otsustab põhivaraga seotud väljamineku kapitaliseerimisvajaduse üle pearaamatupidaja, konsulteerides eelnevalt vallavanemaga. Riigikontrolli hinnangul tuleks kapitaliseerimisvajaduse hindamisele kaasata ka isik, kes vara kasutab või kelle igapäevane töö on organiseerida, et varakogum oleks töökorras. Riigikontrollil ei tekkinud veendumust mõnede põhivaradega seotud väljaminekute perioodikuluna kajastamise põhjendatuses. Sellisteks väljaminekuteks olid 2004. a perioodikuluna käsitletud Häädemeeste Tervisekeskuse hoonesse ja Häädemeeste Spordikeskuse hoonesse paigaldatud põrandad maksumuses vastavalt 93 407 ja 74 142 krooni ning Kabli Seltsimajas teostatud remonditööd maksumuses 58 119 krooni.
- Häädemeeste vallas ei hinnata põhivaraobjekti parendustel põhivaraobjekti järelejäänud kasuliku eluea õigsust ega korrigeerita selle amortisatsiooniarvestust. Põhivaraobjekti parendusel selle järelejäänud kasuliku eluea õigsuse ja vajaduse korral amortisatsiooniarvestuse korrigeerimise põhimõte on sätestatud riigi raamatupidamise üldeeskirjas.²¹

Lisaks eeltoodud puudustele, tuvastas Riigikontroll puudusi ka materiaalse põhivaraga seotud majandustehingute õiguspärasuses, millest äramärkimist väärrib siinkohal vastuolu riigihangete seadusega. Nimelt on Häädemeeste vallas 2004. a juulikuus sõlmitud riigihanke menetlust korraldamata hankeleping ASiga Metos Häädemeeste Keskkooli söökla köögiseadmete tarneks summas 563 626 krooni. Riigihangete seaduse kohaselt on asjade ostmisel riigihanke piirmääraks 300 000 krooni, selle ületamisel tuleb korraldada hankemenetlus, järgides riigihanke menetlusnorme.²² Samuti ei ole mitmel juhul järgitud riigihangete seaduses sätestatud nõuet esitada riigihangete ametile riigihankedeklaratsioon, kui soetatakse üle 100 000 krooni maksvat vara. Auditeeritud perioodil on jäänud deklaratsioonid esitamata näiteks Falconett Metall OÜ-lt 2005. a Häädemeeste Keskkooli kappide soetamise kohta summas 171 961 krooni ja OÜ Baum poolt 2004. a Häädemeeste Keskkoolis

¹⁵ Riigi raamatupidamise üldeeskiri, § 39

¹⁶ Raamatupidamise Toimkonna juhend nr 6, p 6

¹⁷ Riigi raamatupidamise üldeeskiri, § 41 lg 4

¹⁸ Raamatupidamise Toimkonna juhend nr 5, p 25, 26

¹⁹ Riigi raamatupidamise üldeeskiri, § 42 lg 1

²⁰ Riigi raamatupidamise üldeeskiri, § 52 lg 6

²¹ Riigi raamatupidamise üldeeskiri, § 43 lg 4

²² Riigihangete seadus, § 2 lg 7 p 1

tehtud remonditööde kohta summas 634 516 krooni. Riigihankedeklaratsioonide nõuetekohane esitamine ning nende avalikustamine Riigihangete Ameti veebilehel on üks viis, kuidas muuta avaliku sektori majandustegevust läbipaistvamaks.

Ettepanekud Häädemeeste Vallavalitsusele

- Korraldada põhjalik materiaalse põhivara inventuur eesmärgiga selgitada välja vallale kuuluvad varad, vallale kuuluvad, kuid valla kasutuses mitteolevad varad ning hinnata varade amortisatsiooniarvestuse õigsust. Teostada võimaluse korral ühekordne materiaalse põhivara soetusmaksumuse ümberhindlus põhivaraobjektide õiglasele väärtusele varade osas, mis soetatud enne 31.12.1995. a või mille soetusmaksumuse kohta puuduvad usaldusväärsed andmed.
- Arvata materiaalse põhivara hulgast välja ning kajastada kinnisvarainvesteeringuna varad, mis on välja renditud avalikku sektorisse mittekuuluvatele isikutele või mida hoitakse vara väärtuse kasvu eesmärgil.
- Arvata materiaalse põhivara hulgast välja auditeeritud perioodil võõrandatud korter.
- Vähendada põhivaraobjekti soetusmaksumust ASi Pärnu EKE Projekt ja OÜ Baum poolt Häädemeeste Keskkooli söökla renoveerimisel põhivaraobjekti soetusmaksumusele lisatud käibemaksu summa võrra.
- Arvestada valiku tegemisel, kas põhivaraga seotud väljaminek kajastada perioodikuluna või põhivara maksumusele lisatava parendusena, ka vara kasutaja arvamust. Seejuures võiks hoonete ja rajatistega seotud kulude kapitaliseerimisvajaduse hindamisele kaasata valla ehitusnõuniku. Parenduste tegemisel anda edaspidi hinnang põhivaraobjekti järelejäänud kasulikule elueale tulenevale mõjule ning korrigeerida vajaduse korral järelejäänud kasulikku eluiga.
- Vaadata uuesti üle 2004. a Häädemeeste Tervisekeskuse ja Häädemeeste Spordikeskuse hoonesse paigaldatud põrandate ning Kabli Seltsimajas teostatud remonditööde perioodikuluna kajastamise põhjendus.
- Kaaluda riigihangete seaduses esitatud nõuetest kinnipidamise tagamiseks riigihangete eest vastutava isiku määramist, täiendades selleks mõne kindla vallaametniku ametijuhendijärgseid ülesandeid.

2.2. Laenukohustused

Auditeeritud perioodil oli Häädemeeste vallal lühi- ja pikaajalisi laenukohustusi (sh kapitalirendikohustusi) 2004. a bilansikuupäeva seisuga ca 8,2 miljonit ning 2005. a bilansikuupäeva seisuga ca 13,6 miljonit krooni. Häädemeeste valla laenukoormus jääb valla- ja linnaeelarve seadusega kehtestatud lubatud laenukoormuse piiresse.

Auditeeritud perioodil on võetud laenu Häädemeeste Keskkooli hoone renoveerimiseks ning INTERREG III projektis osalemiseks. Auditeerimisel selgus, et Häädemeeste vald on võtnud saadud laenu kasutusele enne, kui volikogu määras selle kasutamise sihtotstarbe Häädemeeste valla 2005. a lisaeelarves.²³ Antud juhul on analoogselt käesoleva aruande punktis 1.4 kirjeldatuga tegu eelarvedistsipliini rikkumisega, kuna on võetud rahalisi kohustusi, mida ei ole eelarves ette nähtud.

²³ Häädemeeste Vallavolikogu 14.09.2005. a määrus nr 13

Häädemeeste valla 2004. a ja 2005. a majandusaasta aruannetes ei ole võetud laenukohustuste kohta avalikustatud kogu nõuetekohast infot. Nii riigi raamatupidamise üldeeskirja²⁴ kui ka Raamatupidamise Toimkonna juhendite²⁵ kohaselt tuleb aruande lisades avalikustada laenukohustuste kohta täiendavat informatsiooni (nt laenukohustuse maksetähtajad). Häädemeeste valla auditeeritud perioodi majandusaasta aruannetes aga vastavat teavet sisaldavad lisad puuduvad, mistõttu on vähenenud võimalus saada Häädemeeste valla finantsseisust, majandustulemist ning rahavoogudest õige ülevaade.

2.3. Saadud sihtfinantseerimine

Auditeeritud perioodil on Häädemeeste vallale eraldatud sihtotstarbelisi toetusi tegevuskulude ja põhivara soetuse finantseerimiseks 2004. a ca 0,4 miljoni ning 2005. a ca 7,7 miljoni krooni väärtuses. Sihtotstarbeliste toetuste kasvu 2005. aastal on tinginud peaaesjalikult 2005. a jaanuaritormi tagajärgede likvideerimiseks eraldatud raha. Sihtfinantseerimise teel saadud raha kasutuse sihipärasust kontrollib peamiselt raha eraldanud organisatsioon.

Auditeerimisel selgus, et Häädemeeste vald ei järgi osa sihtfinantseeringute kajastamisel riigi raamatupidamise üldeeskirjas²⁶ ning Raamatupidamise Toimkonna juhendites²⁷ sätestatud arvestus-põhimõtteid. Näiteks on 2005. a Luitemaa tormikahjude likvideerimiseks saadud toetussumma, mille eraldas SA Keskkonnainvesteeringute Keskus, kantud tuludesse enne kõigi sihtfinantseeritavate kulude tegemist ning nende aktsepteerimist sihtfinantseeringu väljastaja poolt. Seega enne, kui on kindel, et kõik sihtfinantseerimisega seotud tingimused on täidetud.

Samuti on eksitud 2005. a Pärnu Maavalitsuselt Häädemeeste valla territooriumil paiknevate Jaagupi, Treimani ja Rannametsa sadamate korrastamiseks saadud 1 058 750 krooni kajastamisel. Häädemeeste vald on kajastanud nimetatud summat kui saadud põhivara sihtfinantseerimist. Auditeerimisel selgus aga, et osaga nimetatud summast on renoveeritud Jaagupi sadamat, mille kinnistul asuvad rajatised kuuluvad Häädemeeste vallale, saadud rahast 375 000 krooni on edastatud OÜ-le Merikuld kui Rannametsa sadama omanikule ning osaga saadud raha eest on taastatud Treimani sadamat, mis samuti ei kuulu Häädemeeste vallale. Seega ei ole Riigikontrolli hinnangul kuidagi põhjendatud kajastada kogu eraldatud summa Häädemeeste valla raamatupidamises põhivara sihtfinantseerimisena.

Analoogselt laenukohustusega ei sisalda Häädemeeste valla auditeeritud perioodi majandusaasta aruanne riigi raamatupidamise üldeeskirja²⁸ või Raamatupidamise Toimkonna juhendite²⁹ kohast lisa 2004. ja 2005. a saadud sihtfinantseerimiste kohta.

Ettepanekud Häädemeeste Vallavalitsusele

- Järgida edaspidi saadud sihtfinantseerimiste kajastamisel riigi raamatupidamise üldeeskirjaga ning Raamatupidamise Toimkonna juhenditega sihtfinantseerimise arvestusele kehtestatud põhimõtteid.
- Koostada edaspidi majandusaasta aruannetele riigi raamatupidamise üldeeskirja või Raamatupidamise Toimkonna juhendite kohased lisad.

²⁴ Riigi raamatupidamise üldeeskirja lisa nr 7

²⁵ Raamatupidamise Toimkonna juhend nr 3, p 66

²⁶ Riigi raamatupidamise üldeeskiri, § 26 lg 1

²⁷ Raamatupidamise Toimkonna juhend nr 12, p 10, 11

²⁸ Riigi raamatupidamise üldeeskirja lisa nr 7

²⁹ Raamatupidamise Toimkonna juhend nr 12, p 30

2.4. Tegevuskulud

Häädemeeste valla tegevuskulud olid 2004. a ca 22 miljonit ning 2005. a ca 27 miljonit, millest tööjõukulud moodustasid ca 52%, majandamiskulud ca 32%, muud kulud ca 11%.

Auditeerimisel selgus, et Häädemeeste vallavanem on maksnud vastuolus kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 1 p 19 iseendale ja vallavalitsuse liikmetele (kahele abivallavanemale ning arendusnõunikule) 2005. a märtsis kogusummas 19 750 krooni ning sama aasta detsembris kogusummas 6 000 krooni preemiat.³⁰ Nimetatud kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse sätte kohaselt kuulub vallavanemale ning palgalistele valitsuse liikmetele töötasu määramine volikogu ainupädevusse.

Ettepanek Häädemeeste Vallavolikogule

- Võtta seisukoht vallavanema poolt kohaliku omavalitsuse korralduse seadusega vastuolus makstud preemiate suhtes.

/allkirjastatud digitaalselt/

Jane Eespõld
V auditiosakonna auditijuht peakontrolöri ülesannetes

³⁰ Häädemeeste vallavanema 21.03.2005. a käskkiri nr 2.1-1.5/3; 22.12.2005. a käskkiri nr 2.1-1.5/16

Häädemeeste Vallavolikogu ja
Häädemeeste Vallavalitsuse vastus

Lp **Krista Aas**
Peakontrolör
V auditiosakond
Riigikontroll
Narva mnt 11a
15013 TALLINN

Teie: 21.12.2006 nr OSV-2-7.1/06/22988

Meie:04.jaanuar 2007 nr 21.3-10/1568

**Arvamus kontrolliaruande nr OSV-2-5/06/
19.12.2006 eelnõu kohta**

Oleme tutvunud kontrolliaruande "Häädemeeste valla sisekontrollisüsteemi ja raamatupidamise korraldus ning majandustehingute seaduslikkus aastatel 2004 ja 2005" eelnõuga nr OSV-2-5/06/102 19.12.2006.

Häädemeeste Vallavolikogu ja Häädemeeste Vallavalitsus tänavad Riigikontrolli meeldiva ja arendava koostöö ning auditi käigus tehtud tähelepanekute, hinnangute ja ettepanekute eest.

Käesolevaga esitame seisukoha nimetatud kontrolliaruande eelnõu kohta ning informeerime Teid meie poolt aktsepteeritavate ettepanekute rakendamiseks kavandatud abinõudest.

Oleme arvamusel, et Riigikontrolli aruandes toodud olulisemad tähelepanekud saavad olema Häädemeeste Vallavalitsuse 2007.a. töö korraldamise üheks lähtekohaks.

Samal ajal oleme aga arvamusel, et Riigikontrolli poolt avastatud puudused ei ole sellised, mille tulemusena valla bilanss olulises osas ei kajasta õigesti ja õiglaselt vallale kuuluvat vara, olemasolevaid kohustusi ja tulemit.

Vallavalitsusel on kavas 2007.a. esimesel poolaastal üle vaadata ja kinnitada:

- 1) Valla uus raamatupidamise siseeeskiri, mis arvestaks viimaseid finantsarvestust kajastavaid seadusakte ja rahandusministeeriumi soovitusi.
- 2) Vallavara valdamise, kasutamise ja käsutamise kord.

Kuna tänapäeva finantsarvestus väga palju tugineb hinnangutele, kuidas ühte või teist majandustehingut raamatupidamises kajastada, siis eelnimetatud kahe vallavalitsuse tööd reguleeriva dokumendi läbivaatamisega ja kinnitamisega, saab olema täpsemalt sätestatud jooksvate majandustehingute teostamise ja kajastamise ning varade ja kohustuste inventeerimise ja selle põhjal vastavate hinnangute andmise kord.

Eelnimetatud uute korrigeeritud eeskirjade kehtestamisega 2007.aastast peaks tervikuna ka paranema valla sisekontrollisüsteem, mis edaspidi aitab vältida Riigikontrolli aruandes esiletoodud probleeme.

Lugupidamisega

Harri Loring
Volikogu esimees

Urmas Aava
Vallavanem